

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 203.

Tredie Session.

59de Møde.

Lørdagen den 16de Januar.

(Forts.)

J. M. Hansen (fortsat): Naar Domainestyrelsen ikke ifølge denne Paragraph er berettiget til at afstaae en saadan Dvotadeel af Kjøbesummen for Samtykket, troer jeg, at det paa flere Steder ikke vil være muligt at erholde Bylaugets Samtykke. Dette er imidlertid det mindre Vigtige, men Hovedsagen er, at Rigsdagen ikke under en saadan Lov ganske i Forbigaaende gaaer hen og giver en saa bestemt Bekræftelse paa et tvivlsomt Spørgsmaal, forinden det nærmere har kunnet blive prøvet og undersøgt, og det er dette, man har søgt at undgaae ved at foreslaae, at § 5 skal gaae ud.

Finantsministeren: Den ærede Rigsdagsmand misforstaaer aldeles Paragraphens Betydning. Rigsdagen vil, ved at antage denne Paragraph, aldeles ikke indlade sig paa at fortolke Spørgsmaalet om Mit og Dit. Det er udtrykkeligt bestemt i Paragraphen, at „hvor Staten maa ansees som Godssets Eier at have en Herlighedsret over Gadejorden i Godssets Byer, skal o. s. v.“; men i Tilfælde af, at der reises Tvivl desangaaende, idet Andre, der ere berettigede til at fremsætte en saadan Paastand, paaastaae det Modsatte, vil Spørgsmaalet, uanset denne Paragraph, meget godt kunne komme under Domstolenes Afgjørelse. Jeg troer ogsaa at burde fremhæve, hvad forøvrigt den ærede Rigsdagsmand selv sluttede med at udtale, at denne Paragraph er affattet aldeles i Overensstemmelse med de Uttringer, der bleve citerede af den nuværende Cultusminister i en Skrivelse, der i sin Tid er udgaaet fra Indenrigsministeriet, medens han forestod dette. Jeg troer, at den

ærede Rigsdagsmand feiler, naar han antager, at Regeringen, hvis denne Paragraph maatte blive til Lov, ikke vil finde tilstrækkelig Bemyndigelse dertil ogsaa at afstaae en vis Deel af Godtgjørelsen til Bylauget for dets Samtykke, hvis dette ikke maatte gives gratis; thi, naar Staten er berettiget til mod en passende Grundafgift at afstaae Jordstykket, saa ligger det i Sagens Natur, at den maa kunne betinge den passende Grundafgift saaledes, at der til samme Tid betinges en Grundafgift til Bylauget, dersom Bylauget maatte gjøre sit Samtykke afhængigt deraf. Følgen af at Endringsforslaget antages, vil ganske rigtigt være, at Spørgsmaalet ikke derved afgøres, men jeg tillader mig at troe, at den juridiske Deel af Sagen bliver staaende lige uafgjort, om ogsaa Paragraphen antages. Det er derimod vist, at, hvis Paragraphen falder bort, og det da virkelig kommer til Proces, og Staten ved Domstolene kjendes berettiget til at disponere over den Slags Grunde, saa mangler der en Besøielse for Regeringen til at disponere over disse Grunde ofte til Fordeel for selve Byerne. Det er denne Bemyndigelse, som Regeringen har ønsket at opnaae. Nu finder jeg virkelig, at det er meget lidet ønskeligt, at man først nu, efter at Sagen har gennemgaaet den Behandling, den har faaet, fremkommer med hele dette Spørgsmaal og paa en Maade vil fremvinge denne Sags Afgjørelse ved Lands Lov og Ret; thi naar denne Paragraph forkastes, vil naturligvis Regeringen, som ikke kan forandre sin Ansøielse, fordi der her er bleven udtalt en anden Ansøielse, ikke være bemyndiget til at disponere over den Grund, som maa ansees at være Statens; man vil lade det komme an paa en Proces, og, naar det saa er afgjort ved Lands Lov og Ret, at Staten tilkommer